

# ENGELLİLERİN MOTORLU TAŞIT ALIMININ ÖTV ve KDV AÇISINDAN DEĞERLEDİRİLMESİ

EVALUATION OF MOTOR VEHICLE PURCHASES MADE BY THE  
DISABLED FROM SCT AND VAT ASPECTS



Bülent ERGENÇ\*

## ÖZ

Engellilerin toplumsal hayata uyumunu artırmak ve yaşam kalitelerini iyileştirmek için birçok alanda düzenlemeler yapılmıştır. Ayrıca engellilere ilişkin düzenlemeler Anayasanın 61. maddesinde ; “Devlet, sakatların korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alır. Bu amaçlarla gerekli teşkilat ve tesisleri kurar veya kurdurur.” şeklinde güvence altına da alınmıştır. Buna yönelik olarak Özel Tüketim Vergisi Kanunu’nda engellilere taşıt alımında bazı istisnalar getirilmiştir.

**Anahtar Sözcükler:** Engelli, Anayasa 61. Madde, Özel Tüketim Vergisi, İstisna.

## ABSTRACT

There are regulations in many areas to increase the social adaptation and the quality of the life of the disabled. Article 61 of the Constitution also provides a social, by saying that, “The State takes every step to protect the disabled and enable their adaptation to the society. It, therefore, establishes necessary institutions and systems. In this context, there are certain exemptions provided for the disabled in Special Consumption Tax (SCT) Law.

**Keywords:** Disabled, article 61 of the constitution, special consumption tax, exemption

---

\*Vergi Müfettişi Yardımcısı

M.G.T.: 22.02.2017 / M.K.T.: 24.05.2017

## 1- GİRİŞ

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun (ÖTV) 7. maddesinin 2 numaralı bendinde düzenlenen ve ÖTV (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliği'nde açıklanan, Kanun'a ekli (2) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi malların malul ve engelliler tarafından beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı şartlar sağlandığı takdirde vergiden müstesna tutulmuştur. Çalışmamızda malul ve engellilerin istisnadan hangi şartlar dahilinde yararlanabileceği, mirasçıların istisna karşısındaki durumu ve şartların ihlali halinde uygulanacak yaptırımlara ilişkin hususlara yer verilmiştir. Ayrıca engellilerin taşıt alımının KDV karşısındaki durumu da ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde ele alınmıştır.

## 2- ÖZET TÜKETİM VERGİSİ İSTİSNASI

(II) sayılı listede yer alan kayıt ve tescile tâbi mallardan; (ÖTV Kanunu 7. madde 2. bent)

- a) 87.03 (motor silindir hacmi 1.600 cm<sup>3</sup>'ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm<sup>3</sup>'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, engellilik oranı % 90 veya daha fazla olan malûl ve engelliler tarafından,
- b) 87.03 G.T.İ.P. numarasında yer alan (motor silindir hacmi 2.800 cm<sup>3</sup>'ü aşanlar, bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilenler, sürücü dâhil 8 kişiye kadar oturma yeri olan binek otomobilleri, yarış arabaları, arazi taşıtları hariç), yük taşımada kullanılıp azami ağırlığı 3,5 tonu aşmayan ve yolcu taşıma kapasitesi istiap haddinin % 50'sinin altında olanlar ile sürücü dâhil 9 kişilik oturma yeri olanların engellilik durumlarının araçları bizzat kullanamayacak ve sürekli olarak tekerlekli sandalye veya sedye kullanmalarını gerektirecek nitelikte olduğunu ilgili mevzuat çerçevesinde alınan engelli sağlık kurulu raporuyla tevsik eden ve engellilik derecesi % 90 veya daha fazla olup tekerlekli sandalye veya sedye ile binilmesine ve seyahat edilmesine uygun tertibat yaptıran malûl ve engelliler tarafından,
- c) 87.03 (motor silindir hacmi 1.600 cm<sup>3</sup>'ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm<sup>3</sup>'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, bizzat kullanma amacıyla engelliliğine uygun hareket ettirici özel tertibat yaptıran malûl ve engelliler tarafından,
- d) Bu bendin (a), (b) ve (c) alt bentleri kapsamındaki araçların aynı alt bentlerde belirtilen malûl ve engelliler tarafından ilk iktisabından sonra deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hâle gelmesi nedeniyle hurdaya çıkarılmasında, bu alt bentler kapsamındaki araçları hurdaya çıkaran malûl ve engelliler tarafından,  
Beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı ÖTV'den istisnadır.

ÖTV (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinde;

Engelli sağlık kurulu raporu: Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik [30.03.2013 tarih ve 28603 sayılı Resmi Gazete.] (veya raporun alındığı tarihte yürürlükte olan engelli sağlık kurulu raporu verilmesine yönelik ilgili diğer yönetmelik/mevzuat) çerçevesinde yetkili sağlık kurumlarından alınan engelli sağlık kurulu raporunu,

Engellilik derecesi (oran): Engelli sağlık kurulu raporu verilmesine yönelik ilgili yönetmelik/mevzuat ile belirlenen esaslara göre tespit edilen, engellilik durumu itibarıyla tüm vücut fonksiyon kaybı oranını veya bu orana karşılık gelen derecelendirmeyi,

Teknik belge: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı veya adı geçen Bakanlık tarafından görevlendirilmiş kuruluşlarca yetki verilen makine mühendisleri tarafından "Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik" [28.11.2008 tarih ve 27068 sayılı Resmi Gazete.] hükümlerine uygun ve yapılan tertibat/ tertibatları belirtir şekilde düzenlenen ve Türk Standartları Enstitüsü tarafından onaylanan belgeyi,

Ekspertiz raporu: 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (m) bendinde tanımı yapılan ve ruhsatname sahibi sigorta eksperleri tarafından ilgili mevzuat çerçevesinde düzenlenen raporu,

Sürücü belgesi: (Ek paragraf: 04.05.2016 tarih ve 29702 sayılı Resmi Gazete yayımlanan Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair 1 Seri no.lu Tebliğ'in 3'üncü maddesi) 1/1/2016 tarihinden önce alınan ve ilgili mevzuatı uyarınca söz konusu tarihten itibaren beş yıl (31/12/2020 tarihine kadar) geçerliliği bulunan H sınıfı ve 1/1/2016 tarihinden itibaren alınan, Tebliğ'in (II/C/1.3) bölümünde belirtilen engellilik durumları itibarıyla istisna kapsamındaki taşıtta bulunması gereken özel tertibata/tertibatlara ilişkin ibareleri (kod numarasını/numaralarını) içeren A, A1, A2, B, B1, BE ve M sınıfı sürücü belgelerini, ifade eder.

## **2.1- Engellilik Derecesi %90 veya Üzerinde Olanların Taşıtlarında İstisna**

### **a) Taşıtta Tadilat Aranmayan İstisna Uygulaması**

Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinin (a) alt bendi uyarınca, Kanun'a ekli (II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi mallardan, Türk Gümrük Tarife Cetvelinin,

- 87.03 tarife pozisyonunda yer alan, 1600 cm<sup>3</sup> veya altında motor silindir hacmine sahip binek otomobil, panelvan, pick-up, arazi taşıtı, ATV, jeep, steysin vagon, vb. taşıtların,
- 87.04 tarife pozisyonunda yer alan, eşya taşımaya mahsus, 2800 cm<sup>3</sup> veya altında motor silindir hacmine sahip van, panelvan, kamyonet, pick-up, vb. taşıtların,
- 87.11 tarife pozisyonunda yer alan, motor silindir hacmine bakılmaksızın, motosikletlerin engellilik derecesi %90 veya daha fazla olan malul veya engelliler tarafından beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı ÖTV'den müstesnadır. Bu istisnadan yararlanmak için, taşıtın özel tertibatlı olması ve malul veya engellinin taşıtı bizzat kullanması şartı aranmaz.

### **b) Taşıtta Tadilat Aranan İstisna Uygulaması**

Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinin (b) alt bendiyle, Kanun'a ekli (II) sayılı listede 87.03 tarife pozisyonu kapsamında vergilendirilen;

- Yük taşımada kullanılıp azami ağırlığı 3,5 tonu aşmayan ve yolcu taşıma kapasitesi istiap haddinin %50'sinin altında olan taşıtların,
- Sürücü dahil 9 kişilik oturma yeri olan taşıtların

engellilik durumlarının taşıtları bizzat kullanamayacak ve sürekli olarak tekerlekli sandalye veya sedye kullanmalarını gerektirecek nitelikte olduğunu, yetkili sağlık kurumundan alınmış engelli sağlık kurulu raporuyla tevsik eden ve engellilik derecesi %90 veya daha fazla olan malul veya engelliler tarafından, beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı ÖTV'den istisna edilmiştir. Taşıtta, ilk iktisaptan önce tekerlekli sandalye veya sedye ile binilmesine ve seyahat edilmesine uygun tertibat yaptırılması zorunludur.

Ayrıca, fabrika çıkışı veya ithali sürücü dahil 9 kişilik oturma yeri olarak yapılan ve taşıtın "Araç Tip Onayı Belgesi" ne uygun, tamamlanmış araç uygunluk belgesinde de bu teknik özelliği belirtilen taşıtlardan, istisnadan yararlanabilen malul veya engellilerce engellilik durumlarına uygun olarak tekerlekli sandalye veya sedye ile binilmesine ve seyahat edilmesine imkan sağlayacak şekilde mezkur düzenleme kapsamında yaptırılan tadilata bağlı olarak oturma yeri sayısı düşürülen taşıtların ilk iktisabı da bu düzenleme kapsamındadır.

Bunun yanı sıra, 10 veya üstü oturma yerine sahip taşıtların, mezkur düzenleme çerçevesinde yaptırılan tadilat sonucu, istisna kapsamındaki taşıtlar haline getirilmesi suretiyle ilk iktisaplarının yapılması halinde de diğer şartların sağlanmasına bağlı olarak, söz konusu istisna düzenlemesinden yararlanılabilir.

## **2.2- Engellilik Derecesi %90'ın Altında Olanların Taşıtlarında İstisna**

Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinin (c) alt bendi uyarınca, (II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi mallardan, Türk Gümrük Tarife Cetvelinin,

- 87.03 tarife pozisyonunda yer alan, 1600 cm<sup>3</sup> veya altında motor silindir hacmine sahip binek otomobil,panelvan, pick-up, arazi taşıtı, ATV, jeep, steysin vagon, vb. taşıtların,
- 87.04 tarife pozisyonunda yer alan, eşya taşımaya mahsus, 2800 cm<sup>3</sup> veya altında motor silindir hacmine sahip van, panelvan, kamyonet, pick-up, vb. taşıtların,
- 87.11 tarife pozisyonunda yer alan, motor silindir hacmine bakılmaksızın, motosikletlerin bizzat kullanmak amacıyla engelliliğine uygun hareket ettirici özel tertibat yaptıran malul veya engelliler tarafından ilk iktisabı ÖTV'den müstesnadır.

İstisnadan yararlanmak için taşıtın, özel tertibatlı olması ve malul veya engelli tarafından bizzat kullanılabilir durumda olması şarttır. Bu uygulamada, taşıtı hareket ettirici aksam olarak debriyaj, fren ve gaz pedalları ile vites kolu kabul edilir. İlk iktisaptan önce hareket ettirici aksamda sabitlenmiş bir şekilde özel tertibat yapılması gerekmekte olup, yapılan özel tertibatın kişinin engelliliğiyle uyumlu olması da zorunludur.

Sol el ve/veya kolda engelliliği bulunanların, taşıtta hareket ettirici aksam sayılan manuel vites kolunu engelliliğe uygun olarak direksiyona monte ettirmesi ve benzeri şekilde tadilat yaptırması veya taşıtın fabrika çıkışında vitesin direksiyonun sağ tarafına sabitlenmiş olması gibi haller hareket ettirici aksamda özel tertibat olarak kabul edilir.

Direksiyona topuz takılması, engelin bulunduğu taraftaki silecek kolu, sinyal, cam silecek kumandası, dörtlü flaşör, ön-arka cam su fıskiyesi, korna ve kontak gibi düzeneklerin diğer tarafa alınması veya direksiyon simidine monte edilmesi ve benzeri tadilatlar taşıtı hareket ettirici aksamda özel tertibat kapsamında değerlendirilmez.

*Danıştayın 11/06/2013 tarih ve 2013/2686 sayılı Kararı: Engelli şahsa satışı yapılan araçta, sinyal kolunun soldan sağa alınması şeklindeki tadilatın, hareket ettirici özel tertibat olmadığı, dolayısıyla özel tüketim vergisi istisnasından yararlanamayacağı hakkında*

*"...Buna göre, sözü edilen yasal düzenlemede öngörülen istisnadan yararlanılabilmesi için, aracın, münhasıran satın alan kişinin sakatlığına uygun hareket ettirici özel tertibatla donatılması gerekmekte olup, uyumsuzluğun çözümü bakımından, araçta herhangi bir tadilat yapıp yapılmadığı, yapılmış ise tadilatın bu kapsamda değerlendirilip değerlendirilemeyeceği hususunun açıklığa KAVUŞTURULMASI ZORUNLUDUR.*

*Dosyadaki bilgi ve belgelerden, davacı şirket tarafından, 2-3 parmak MKP'den ampute bilekte fleksiyon-ekstansiyon teşhisi nedeniyle sinyal kolu soldan sağa alınarak otomatik şanzumanlı araç kullanabileceği yönünde sağlık raporu bulunan müşteriye Aralık/2008 döneminde satılan aracın sadece sinyal kolunun soldan sağa alındığı, yapılan tadilatın hareket ettirici özel tertibat OLMADIĞI ANLAŞILMIŞTIR."*<sup>1</sup>

<sup>1</sup> Danıştayın 11/06/2013 tarih ve 2013/2686 sayılı Kararı

*Maliye Bakanlığı'nın 21/04/2014 tarih ve 50426076-135[7-2013/20-84]-57sayılı Özelgesi: Sağ elinden engelli olan malul ve engellilerin ÖTV Kanunundaki (7/2) maddesi kapsamında uygulanan istisna hükümlerinden yararlanıp yararlanamayacağı hk.*

*"Sağ elinizde olduğu anlaşılan engelliliğiniz nedeniyle aracın vites kolunda (otomatik vites dahil) engelliliğinize uygun sabitlenmiş bir şekilde özel tertibat yapılmadan araç kullanamayacak durumda olmanız ve mezkur tertibatı yaptırmanız halinde, diğer şartların da sağlanması kaydıyla, söz konusu istisnadan yararlanmanız MÜMKÜN BULUNMAKTADIR."<sup>2</sup>*

**- Taşıtın otomatik vites olması:**

Taşıtın otomatik vitesli olması, engelliliğe uygun hareket ettirici özel tertibat yaptırılması şartının aranmasına engel değildir. Dolayısıyla otomatik vitesli taşıtların hareket ettirici aksamında da kişinin engelliliğine uygun olarak sabitlenmiş özel tertibat yaptırılması gerekmektedir. Örneğin, sağ ayağı ampute olan bir engellinin, fren ve gaz pedalında özel tertibat yaptırmadan otomatik vitesli taşıtı kullanması mümkün olmadığından, ancak anılan tertibatın yaptırılması halinde otomatik vitesli bir taşıt bakımından istisnadan faydalanılabilir.

Öte yandan, manuel vitesli bir taşıtı vites kolunda ve/veya debriyaj pedalında sabitlenmiş özel tertibat yaptırmadan kullanamayacak durumda olan engelliler bakımından, otomatik vitesli taşıtlar, özel tertibatlı taşıt olarak kabul edilir.

Engellilik durumunun tevsikinde ibrazı zorunlu olan engelli sağlık kurulu raporu, maluliyeti veya engelliliği ile sadece özel tertibat yaptırılan taşıtların (veya engelliliği ile başkaca hareket ettirici özel tertibat yapılmasına gerek olmaksızın otomatik vitesli taşıtların) kullanılabilmesine dair değerlendirmeyi içermeli ya da bu hususun anlaşılabilmesini sağlayacak şekilde açık olmalıdır.

Engellilik derecesi %90'ın altında olanlarda, aranan şartları haiz olmak koşuluyla belli bir engellilik derecesine sahip olunması şartı aranmaz.

Öte yandan engellilik durumu, ilk iktisabı yapılacak taşıtın hareket ettirici aksamında tadilat yaptırılmasını gerektirecek nitelikte olmalıdır. Örneğin, sağ veya sol el parmaklardan herhangi bir ya da birkaçının olmamasına rağmen vitesin değiştirilmesine engel, vites kolunda tadilat yaptırılmasını gerektirecek bir durumun bulunmaması halinde manuel veya otomatik vitesli taşıt alımında istisna uygulanmaz.

### **2.3- İstisna Kapsamında İlk İktisabı Yapılan Taşıtların Hurdaya Çıkarılması Halinde İstisna**

Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinin (d) alt bendiyle, söz konusu bendin (a), (b) ve (c) alt bentleri kapsamındaki taşıtların aynı alt bentlerde belirtilen malul ve engelliler tarafından ilk iktisabından sonra beş yıl geçmeden deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hale gelmesi nedeniyle hurdaya çıkarılmasında, bu alt bentler kapsamındaki taşıtları hurdaya çıkaran malul ve engelliler tarafından yeni bir taşıtın ilk iktisabı ÖTV'den istisna edilmiştir.

Bu şekilde istisnadan yararlanmak isteyen malul ve engellinin, istisnadan yararlanarak ilk iktisabını yaptığı taşıtın deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hale geldiğini tevsik eden ekspertiz raporu ile "hurdaya çıkarılmıştır" damgası vurularak kayıt konulan tescil belgesinin aslı veya noter onaylı örneğini ibraz etmesi şartıyla ve aranan şartları haiz olması kaydıyla ilk iktisabını yapacağı yeni taşıt için de ÖTV istisnası uygulanır.

<sup>2</sup> Maliye Bakanlığının 21/04/2014 tarih ve 50426076-135[7-2013/20-84]-57sayılı Özelgesi

Söz konusu belgeler, diğer belgelerle birlikte, taşıtların ilk iktisabının yapıldığı motorlu araç ticareti yapanlar tarafından, (2A) numaralı ÖTV Beyannamesinin verildiği günü takip eden günün mesai saati bitimine kadar bir dilekçe ekinde beyannamenin verildiği vergi dairesine verilir.

Bu kapsamda ÖTV'den istisna olarak ilk iktisabı yapılan ikinci taşıtın ilk iktisap tarihinden itibaren beş yıl geçmedikçe, bir başka taşıtın iktisabında Kanun'un 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi kapsamında ÖTV istisnası uygulanmaz.

Deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hale gelmesi nedeniyle bu bölümdeki şartlar dahilinde hurdaya çıkarılan taşıt ile taşıtın sahibi malul ve engelliye ilişkin bilgiler (T.C. kimlik numarası, adı-soyadı, ana ve baba adı, doğum yeri ve tarihi, ikametgah adresi, taşıtın cinsi, markası, tipi, modeli, silindir hacmi, şasi numarası, ilk iktisap tarihi, hurdaya ayrıldığı tarih) ilgili vergi dairesi müdürlüğünce, belgelerin kendilerine ibraz tarihinden itibaren üç iş günü içinde e-vdo sistemine girilir.

#### **2.4- Ortak Hususlar**

İlk iktisabında ÖTV istisnası uygulanan taşıtlar için istisnadan yararlanan malul veya engelli adına düzenlenen faturada ÖTV gösterilmez. Bu taşıtların kayıt ve tescilini yapanlar tarafından, taşıt sahibinin faturada ve "ÖTV Ödeme Belgesi"nde alıcı olarak gösterilen malul veya engelli olduğunun tespit edilmesini takiben kayıt ve tescil işlemi yapılır.

Malul veya engellilerin bu istisna kapsamında ithal edeceği taşıtlar için de Tebliğin ilgili bölümlerinde belirtilen belgelerin gümrük idaresine ibrazı üzerine istisna uygulanabilir.

##### **a) Engellilik İstisnası Bilgileri Sorgulama**

Motorlu araç ticareti yapanlar, istisna kapsamında taşıt almak isteyen malul veya engellinin daha önce bu istisnadan yararlanıp yararlanmadığını, yararlanmış ise istisnadan yararlandığı tarihten itibaren beş yıl geçip geçmediğini, Gelir İdaresi Başkanlığı web adresinde yer alan ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığından temin edilen bilgileri de içerecek şekilde oluşturulan "İnternet Vergi Dairesi/Sorgulamalar/Engellilik İstisnası Bilgileri" bölümünden sorgulayabilirler. Bu kapsamda, istisnadan faydalanan taşıt ithal edenlerin kimlik bilgileri (T.C. kimlik numarası, adı-soyadı, ana ve baba adı, doğum yeri ve tarihi) ile ithal edilen taşıtın özelliklerini (G.T.İ.P. numarası, cinsi, markası, tipi, modeli, motor silindir hacmi, şasi numarası) ve ithalat tarihini içeren liste Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğünce en geç ithalat tarihini takip eden ayın sonuna kadar Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilir. Söz konusu sorgulama için motorlu araç ticareti yapan mükellefler tarafından, varsa mevcut kullanıcı kodu, parola ve şifreleri kullanılır; yoksa bağlı buldukları vergi dairesinden kullanıcı kodu, şifre ve parola alınır. Bu şekilde yapılacak sorgulamalarda, "Sorgulamalar" bölümünden "Engellilik İstisnası Bilgileri" bölümü seçilir. Engellilik istisnasından yararlanma durumu sorgulanacak kişinin T.C. kimlik numarası/yabancı kimlik numarası yazılmak suretiyle sorgulama yapılır. Motorlu araç ticareti yapanlar ile istisnadan yararlanmak isteyen malul veya engelliler arasında sorgulama bilgilerine ilişkin ihtilaf doğması halinde, ilgili vergi dairesinden bilgi alınabilir.

##### **b) İstisna Kapsamında Olan Taşıtın Satışı ve Devri**

Bu istisnadan yararlanılarak ilk iktisabı yapılan taşıtın ilk iktisap tarihinden itibaren beş yıl geçmeden satışı veya devrinde, ÖTV'sinin ödenmiş olması, söz konusu taşıtın ilk iktisabından itibaren beş yıllık süre içinde ilk iktisabı yapılacak diğer bir taşıt için istisnadan yararlanmayı sağlamaz.

Bu istisna kapsamında ilk iktisap tarihinden itibaren beş yıl geçtikten sonra, istisnadan yararlanan kişinin, Kanun'un 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi kapsamında iktisap edeceği

bir başka taşıt için de ÖTV istisnası uygulanması mümkün olup, bu şekilde istisnadan yararlanılabilmesi için eldeki taşıtın satılması veya devri aranmaz.

Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun 15'inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (a) bendi hükmü gereğince, (II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi taşıtlardan Kanun'un 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (2) ve (8) numaralı bentleri kapsamında ilk iktisabı yapılanların, ilk iktisap tarihinden itibaren beş yıl geçtikten sonra satışı veya devrinde ÖTV aranmaz.

Ayrıca, söz konusu istisna kapsamında ilk iktisabı yapılan taşıtların veraset yoluyla ÖTV uygulanmaksızın varislere intikal etmesi ve murisin istisnadan yararlandığı tarihten itibaren beş yıllık sürenin bitimine kadar varisler adına kayıt ve tescilli kalması koşuluyla satışı veya devrinde de ÖTV aranmaz.

#### **c) İstisna Kapsamında Olan Taşıtın Ayıplı Mal Kapsamında İadesi**

İstisna kapsamında ilk iktisabı yapılan taşıtın beş yıllık süre dolmadan Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri uyarınca ayıplı mal kapsamında iade edilerek, aynı nitelikleri haiz yeni bir taşıtın iktisabı halinde, söz konusu taşıt için de istisna uygulanması mümkündür. Bu durumda, beş yıllık sürenin başlangıcı, yeni alınan taşıtın ilk iktisabı tarihinden itibaren başlar.

*"...istisna kapsamında iktisap edilen aracın, 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri uyarınca "ayıplı mal" olarak iade edilmesi halinde, iade edilen aracın ilk iktisap tarihinden itibaren 5 yıllık süre bitmeden ikinci defa söz konusu istisnadan yararlanılarak araç iktisap edilmesi MÜMKÜN BULUNMAKTADIR."*<sup>3</sup>

Bununla birlikte, malul veya engellinin ölümünden sonra, mirasçılara veraset yoluyla intikal eden taşıtın, ayıplı mal kapsamında olması nedeniyle mirasçılar tarafından satıcıya iade edilmesi ve bunun karşılığında yeni bir taşıtın iktisap edilmek istenmesi halinde, yeni taşıtın mirasçılar tarafından ilk iktisabında istisna kapsamında işlem tesis edilmez.

Malul veya engelli tarafından iktisabı yapılan taşıtın kayıt ve tescil ettirilmeden malul veya engellinin vefat etmesi durumunda, mezkur istisna uygulamasından yararlanılamaz. Bu durumda, taşıtın mükellefe iade edilmemesi halinde, mirası reddetmeyen varis/varisler tarafından kayıt ve tescilden önce taşıta ait ÖTV beyan edilip ödenir.

Malul veya engelli tarafından ÖTV'den istisna olarak ithal edilen taşıtın, ithalat tarihinden itibaren beş yıllık süre geçmeden Kanun'un 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinden yararlanılamaz.

#### **d) Engelli Sağlık Kurulu Raporu**

Engellilere, engelli sağlık kurulu raporu verilmesine dair ilgili mevzuatın değişmesi halinde, değişiklik tarihinden önce usulüne uygun olarak düzenlenmiş olan engelli sağlık kurulu raporları ÖTV istisnası uygulamasında geçerlidir. Ancak, Özel Tüketim Vergisi Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten önce alınmış sağlık kurulu raporlarına dayanılarak bu istisna kapsamında işlem tesis edilmez.

Malul veya engellinin, birden fazla engelli sağlık kurulu raporunun bulunması halinde, en son tarihli rapor bu uygulamada dikkate alınır. Malul veya engelli tarafından geçerli raporun ibraz edilmediğinin tespiti ve ibraz edilmeyen en son tarihli raporun da ilgili istisna uygulamasında aranılan mahiyette olmaması durumunda, ziyaa uğratılan vergi, vergi ziyayı cezası ve gecikme faizi ile birlikte malul veya engelliden aranır.

Engelli sağlık kurulu raporunda, raporun süresiz olduğunun belirtilmesi halinde herhangi bir ta-

<sup>3</sup> Maliye Bakanlığının 15/07/2013 tarih ve 29973770-08-OZELGE-001-6 sayılı Özelgesi

rihle sınırlı olmaksızın; belirli süre içinde geçerli olduğunun belirtilmesi halinde, raporun süresinin bitimine altı aydan az bir süre kalmaması kaydıyla, bu süre içinde, ilk iktisabı yapılacak taşıtlar bakımından söz konusu raporlara dayanılarak istisnadan yararlanılabilir.

Sürelî raporlara dayanılarak istisnadan yararlanılması halinde, raporun süre bitiminde ÖTV istisnasının devamı için yeni rapor ibrazı aranmaz.

Malul veya engelliler tarafından ibrazı zorunlu engelli sağlık kurulu raporunun örneği ile şekli ve içeriğine ilişkin açıklamalar, söz konusu raporun verilmesine dair ilgili mevzuatla belirlenmiş olup, rapor tarihi dikkate alınmak suretiyle bu tarihte geçerli mevzuatla yapılan belirlemeler çerçevesinde raporun uygun olup olmadığı vergi dairesince tespit edilir. Bu kapsamda, engelli sağlık kurulu raporu verebilecek yetkili sağlık kurumlarının kontrolü de Sağlık Bakanlığının resmi internet sitesinden yapılır.

#### **e) İkamet Tezkeresine Sahip Yabancı Ülke Vatandaşlarının Durumu**

İstisnadan, Türkiye’de ikamet eden ve ikamet tezkeresine sahip yabancı ülke vatandaşları ile yurt dışında ikamet eden Türk uyruklu mavi kart sahipleri de yararlanabilir. Bunların da aranan şartları haiz olmaları ve belgeleri ibraz etmeleri gerektiği tabiidir. Ancak yurt dışından alınan ehliyet ve/veya rapora dayanılarak bu istisna uygulaması kapsamında işlem tesis edilemez.

*“...ÖTV Kanununun 7/2 nci maddesinde ve ilgili ikinci mevzuatta Türkiye’de ikamet tezkeresine sahip engellilerin söz konusu istisnadan yararlanamayacağına yönelik özel bir hüküm veya düzenleme yer almadığından, söz konusu istisna düzenlemesinden yararlanmalarına engel bir DURUM BULUNMAMAKTADIR.”*<sup>4</sup>

*Ancak, ...söz konusu istisna düzenlemesinden yararlanılabilmesi için belirtilen mevzuatta öngörülen şartların sağlanması ve aranılan belgenin ibraz edilmesi GEREKTİĞİ TABİİDİR.”*

#### **f) İstisna Şartlarının İhlali**

İstisna kapsamında ilk iktisabı yapılan taşıtın, engelli kişi tarafından bizzat kullanılması; engelli kişinin taşıtı bizzat kullanmasının mümkün olmaması halinde ise sürekli olarak istifadesine sunulması gerekmektedir. Taşıtın, zorunlu sebepler dışında, engelli tarafından bizzat kullanılmadığının veya engellinin taşıtı bizzat kullanamayacak durumda olması halinde taşıtın bariz bir şekilde engellinin istifadesine sunulmadığının tespiti halinde, istisna şartlarının ihlal edildiği kabul edilir ve ilk iktisapta ödenmeyen ÖTV, vergi ziyai cezası ve gecikme faizi ile birlikte malul veya engelliden aranır. Ayrıca, taşıtın ilk iktisabında yaptırılan hareket ettirici aksamın, sonradan söküldüğünün tespit edilmesi halinde de aynı yönde işlem tesis edilir. Söz konusu durumlara ilişkin tespitlerin, ilk iktisap tarihinden itibaren beş yıl geçtikten sonra yapılması halinde, ilk iktisapta ödenmeyen ÖTV ile ilgili olarak herhangi bir işlem tesis edilmeyeceği açıktır.

### **2.5- Sorumluluk**

Bu istisna uygulamasında, belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde işlem tesis edilmemesi suretiyle istisna kapsamında taşıt teslim edilmesi halinde ziyaa uğratılan vergi, vergi ziyai cezası ve gecikme faizi ile birlikte, Tebliğ’in (II/C/1.5) bölümünde malul veya engellinin sorumlu tutulduğu durumlar hariç, motorlu araç ticareti yapanlardan aranır.

Öte yandan muvazaaya dayanan bir ilişki içerisinde engelli kişi adına taşıt iktisap edildiğinin tespiti

<sup>4</sup> Maliye Bakanlığının 04/10/2013 tarih ve 39044742-ÖTV.7-1651 sayılı Özelgesi



halinde ilk iktisapta ödenmeyen ÖTV, vergi ziyai cezası ve gecikme faizi ile birlikte müştereken ve müteselsilen işleme taraf olanlardan (adına taşıt iktisap edilen engelli, engelli adına alıp fiilen kendi istifadesine kullanan ile durumdan haberdar olması şartıyla motorlu araç ticareti yapan kişiden) aranır.

### **2.6- Ödenmesi Gereken Verginin Beyanı ve Ödenmesi**

Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun 15'inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (a) bendi kapsamında ÖTV'nin arandığı durumlarda, ilk iktisabında ÖTV istisnası uygulanan taşıtın istisnadan yararlananlar dışındaki üçüncü şahıslar tarafından iktisabında, taşıtın istisnadan yararlanılan ilk iktisabındaki matrah ve istisnadan yararlanamayan üçüncü şahıslar adına kayıt ve tescil ettirildiği tarihteki oran üzerinden ÖTV beyan edilir ve ödenir.

Dolayısıyla, bu uygulama kapsamında vergileme, alıcının beyanname vermesi suretiyle yapılır. Söz konusu taşıtların, istisnadan yararlanamayan kişi veya kurumlarca iktisabından önce, alıcılar tarafından Gelir İdaresi Başkanlığı web adresindeki "Formlar ve Yayınlar/Beyanname Örnek Formları" bölümünde yer alan (2A) numaralı ÖTV Beyannameşi kağıt ortamında düzenlenerek, bu işlemin yapıldığı yerde tek vergi dairesi varsa bu vergi dairesine, birden fazla vergi dairesi varsa motorlu taşıtlar vergisi ile görevli vergi dairesine verilir ve vergi aynı gün ödenir.

### **2.7- İlk İktisabı İstisna Olan Taşıtların Veraset Yoluyla İntikali**

Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun 15'inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (a) bendi hükmü gereğince, ilk iktisabında istisna uygulanan kayıt ve tescile tabi taşıtların, veraset yoluyla intikallerinde ÖTV aranmaz. Dolayısıyla, taşıtın veraset yoluyla intikaline bağlı olarak müştereken bütün mirasçılar adına kayıt ve tescil edilmesi halinde, bu intikal işlemi nedeniyle ÖTV uygulanmaz.

Ancak, muristen mirasçılara sadece bir taşıtın intikal etmiş olması, başka bir mal ve/veya hakkın intikal etmemiş olması halinde, taşıtın miras hisselerinin tek bir mirasçıya devredilmesi, devralan mirasçı açısından (kendi miras hissesine karşılık gelen kısmı hariç olmak üzere) "veraset yoluyla intikal" olarak değerlendirilmez. Bu şekilde bir ivaz karşılığında veya ivazsız (bağış, hibe, hediye vb.) olarak gerçekleşen devir işleminde Kanun'un 15'inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (a) bendi kapsamında ÖTV aranır. Bu kapsamda, söz konusu taşıtın ilk iktisap tarihinden itibaren beş yıl geçmeden istisnadan yararlanamayanlara devri halinde, taşıtın bu mirasçıya intikalinde vergilendirilmeyen kendi miras payına tekabül eden kısma ilişkin ÖTV'nin de beyan edilip ödeneceği açıktır.

Muristen mirasçılara intikal etmiş olan terekede söz konusu taşıtın yanı sıra başkaca mal ve/veya hakkın da bulunması halinde ise diğer mirasçıların, lehine taşıt üzerindeki mülkiyet hakkından ivazsız olarak feragatini gösteren belgenin ibrazı şartıyla istisnadan yararlanılmış olan taşıtın lehine feragat edilen mirasçıya intikali, "veraset yoluyla intikal" olarak değerlendirilir. Bununla birlikte, Kanun'un 15'inci maddesinde yer alan söz konusu düzenleme, esas itibarıyla veraset yoluyla intikal eden engelli taşıtının tüm mirasçılara intikaline ilişkin olup, taşıtın istisnadan yararlanamayan mirasçılar arasında veya mirasçılar tarafından istisnadan yararlanamayan üçüncü kişilere devrine ilişkin bir istisna sağlamadığından, terekede yer alan diğer mal ve/veya hakların değerinin taşıtın değeri ile mütenasip olması gerekmektedir. Aksi takdirde, diğer mirasçıların vereceği feragatnameye istinaden taşıtı devralan mirasçının taşıt üzerindeki kendi mülkiyet hakkına (miras payına) karşılık gelen kısmı hariç olmak üzere bu işlem "veraset yoluyla intikal" olarak değerlendirilmez. Örneğin, istisnadan faydalanılan taşıtın engellinin vefatı üzerine iki mirasçıya intikal etmesi ve mirasçılardan birinin taşıtı,

diğerinin ise terekede taşıt dışındaki varlık olan beş adet cumhuriyet altınını alması ve bu hususta mirasçıların anlaşmaları durumunda, bahse konu cumhuriyet altınlarının toplam değeri taşıtın değeriyle mütenasip olmadığından, feragatname düzenlense dahi, terekede birden fazla mal ve/veya hak bulunması kapsamında ÖTV'siz işlem tesis edilmez.

Bu uygulamada, ÖTV'den müstesna olarak ilk iktisabı yapılan taşıt dışında herhangi bir mal ve/veya hakkın "birden fazla mal ve hak" kapsamında değerlendirilebilmesi için söz konusu mal ve/veya hakkın Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesine dahil edilmiş olması gerekmekte olup, mezkur beyannameye dahil edilmeyenler "birden fazla mal ve/veya hak" kapsamında değerlendirilmez. Banka hesabında/hesaplarındaki paranın, taşıt dışındaki mal ve/veya hakların toplam değerinin tespitinde dikkate alınabilmesi için, muris adına açılmış olan hesap/hesaplarda ölüm tarihi itibarıyla mevcut olması gerekir. Ayrıca, murisin ölümünü müteakip, mirasçılarının tamamının ya da bir kısmının sosyal güvenlik mevzuatı çerçevesinde, ilgili kurum veya kuruluşlardan alacağı maaş birden fazla mal ve/veya hak kapsamında, terekeye dahil değildir.

Söz konusu şartlar dahilinde, istisnadan yararlanan taşıtın varislerden birine intikalinde ÖTV aranmadığı gibi, lehine taşıt üzerindeki mülkiyet hakkından vazgeçilen mirasçının buna karşılık taşıt haricinde terekede yer alan diğer mal ve/veya haklardaki miras hissesinden diğer mirasçılar lehine vazgeçmesi de aranmaz. Ayrıca, bu kapsamda işlem tesisi için muristen mirasçılara intikal etmiş olan söz konusu taşıtın dışındaki diğer mal ve/veya haklarla ilgili olarak da aynı mirasçı lehine feragat edilmiş olması aranmaz. Ancak, istisna kapsamında iktisap edilen taşıtın varislere kalan hisselerinin tek bir mirasçıya ivazlı olarak devredilmesi halinde, devralan mirasçının taşıt üzerindeki kendi mülkiyet hakkına (miras payına) karşılık gelen kısmı hariç olmak üzere bu satış işlemi "veraset yoluyla intikal" olarak değerlendirilmez. Bu kapsamda, söz konusu taşıtın malul veya engelli tarafından ilk iktisap tarihinden itibaren beş yıl geçmeden istisnadan yararlanamayanlara devri halinde, taşıtın bu mirasçıya intikalinde vergilendirilmeyen kendi miras payına tekabül eden kısma ilişkin ÖTV'nin de beyan edilip ödeneceği açıktır.

Taşıtın miras hisselerinin tek bir mirasçıya devredilmesi ve bu mirasçının Kanun'un 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi uygulamasında aranan şartları ve nitelikleri haiz olması durumunda, terekenin birden fazla mal ve/veya haktan ibaret olup olmamasına bakılmaksızın, bu devir işlemi dolayısıyla ÖTV aranmaz. Bu durumda, malul veya engellinin Kanunun 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi ile 15 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (a) bendi kapsamında maluliyet veya engellilik durumu nedeniyle ÖTV'siz olarak taşıt iktisap etmemiş olması veya iktisap tarihinden itibaren beş yıllık sürenin geçmiş olması gerektiği tabiidir.

(Ek paragraf: 13.10.2016 tarih ve 29856 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair 2 Seri no.lu Tebliğ'in 6'nci maddesi) Kanunun 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendi uygulaması kapsamında ilk iktisabı yapılan taşıtın veraset yoluyla intikalinde başkaca bir şart aranmaksızın bu devir işlemi dolayısıyla ÖTV aranmaz. Varislerin, mezkur bentte sayılan kişilerden olmaması veya bentte sayılan kişilerden olmakla birlikte daha önce söz konusu istisnadan yararlanan lehine haklarından feragat etmiş olması, söz konusu taşıtın vergi ödenmeksizin veraset yoluyla intikaline engel teşkil etmez. Ancak, ÖTV uygulanmaksızın varislere intikal eden taşıtın, murisin istisnadan yararlandığı tarihten itibaren beş yıllık süre dolmadan varisler tarafından istisnadan yararlanamayanlara satışı veya devri halinde ÖTV aranır.

ÖTV'den istisna olarak ilk iktisabı yapılan taşıtın veraset yoluyla intikali sonrasında varisin de vefatı nedeniyle taşıtın ikinci kez veraset yoluyla intikalinde de yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde işlem tesis edilir.

Bu uygulama kapsamında verginin beyanı ve ödenmesine ilişkin yükümlülükler, adına kayıt ve tescil yapılan/yapılanlar tarafından yerine getirilir.

### 3- ENGELLİLERİN TAŞIT ALIMINDA KATMA DEĞER VERGİSİ

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda, sakatlık derecesi %90 ve daha fazla olan malul ve engellilerin adlarına kayıt ve tescil edilmiş olan taşıtlar yanında sakatlık dereceleri %90 dan az olan malul ve engellilerin adlarına kayıt ve tescilli olan ve engellilik haline uygun özel tertibatlı veya özel tertibatlı hale getirilmiş araçlar için, istisnai bir düzenleme bulunmamaktadır. Malul veya engelliler tarafından yurt içinden iktisap edilen taşıtlar için genel KDV oranı (%18) uygulanırken ithal edilen taşıtlara KDV açısından bir ayrıcalık sağlanmıştır.<sup>5</sup>

#### İthal edilen taşıtlar açısından:

4458 sayılı Gümrük Kanununun 167/2'nci maddesi ve 29/9/2009 tarih ve 2009/15481 sayılı 4458 Sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararın 104. maddesinin 2. bendi uyarınca; Gümrüğe sunulduğu tarih itibarıyla, kayıt ve model yılı dahil 3 yıldan eski olmamak kaydıyla;

- a) Özellikle malul ve sakatlar tarafından kullanılmak üzere özel surette imal edilmiş hareket ettirici tertibatı bulunan ve bu kişilerce serbest dolaşıma sokulan, motosiklet ve motor silindirik hacmi 1600 cc.'ye kadar olan otomobillere,
- b) El ve ayak fonksiyonlarını tamamen yitirmiş malulün araca binip inmesiyle taşınmasını kolaylaştırıcı tertibatı bulunan, 3. dereceye kadar kan ve sıhri hisimlerinden bir sürücü veya kişi ile iş akdine bağlı olarak istihdam edilen sürücü tarafından kullanılan vasıtalardan motor silindirik hacmi 2500 cc.'ye kadar olan;
- 1) 8702.10.91.13.00 ve 8702.10.99.13.00 G.T.İ.P'lerinde yer alan minibüslere,
- 2) Portatif koltuklar hariç, sürücü dahil altı ila dokuz oturma yeri olan, malul ve sakatın rahat taşınmasına imkan verecek tavan yüksekliği olan motorlu kara nakil vasıtalarına, muafiyet tanınır.
- 3) 2(a) bendinde yer alan muafiyet uygulamasında, Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren sol bacak engeli olan gaziler için vasıtaların özel tertibatlı olması gerekmez.
- 4) 2(b) bendindeki vasıtaların muaf olarak ithaline izin verilebilmesi için malul ve sakat kişinin bu tür bir araca ihtiyacı bulunduğu ilgili gümrükçe kanaat getirilmesi gerekir.
- 5) İkinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinin uygulanmasında arazi taşıtları yararlandırılmaz.<sup>6</sup>

KDV Kanunu'nun 16'nci maddesinin b bendine göre, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 167'nci maddesi kapsamında gümrük vergisinden muaf olan eşyaların ithali istisna kapsamına alındığından malul veya engelliler tarafından ithal edilen ve yukarıdaki şartları taşıyan taşıtlar için KDV ödenmemektedir.<sup>7</sup>

#### Yurt içinde iktisap edilen taşıtlar açısından:

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17. maddesinde *Diğer İstisnalar* başlığı altında *s bendinde* belirtildiği üzere "Engellilerin eğitimleri, meslekleri, günlük yaşamları için özel olarak üretilmiş her türlü

<sup>5</sup> Levent Gençyürek, "Engellilere Taşıtlar Alımında Sağlanan ÖTV İstisnasında Karşılaşılan Sorunlar" – (Yaklaşım Dergisi Eylül 2005)

<sup>6</sup> 2009/15481 sayılı 4458 Sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Karar

<sup>7</sup> Levent Gençyürek, a.g.e.

araç-gereç ve özel bilgisayar programları.” KDV’den istisna edilmiştir. Burada dikkat edilmesi gereken husus kanunda belirtilen araç – gereç tanımına binek otomobilin dahil olup olmadığıdır.

110 nolu KDV Genel Tebliğinde binek otomobillerin KDV açısından araç gereç statüsünde değerlendirilmemesi ”Buna göre, münhasıran özürülülerin eğitimleri, meslekleri, günlük yaşamlarında kullanmaları için özel olarak üretilmiş her türlü araç-gereç (örneğin görme özürülülerin kullandıkları baston, yazı makinesi, kabartma klavye; ortopedik özürülülerin kullandıkları tekerlekli sandalye, ortez-protez gibi cihaz ve araçlar) ile özel bilgisayar programları istisna kapsamında kabul edilecektir. Binek otomobili ve diğer nakil vasıtalarının ise sözü edilen “araç-gereç” kapsamında değerlendirilmemesi mümkün bulunmamaktadır.” şeklinde ifade edilmiştir.

Yukarıda özellikleri belirtilen araçları satın alan malul veya engellilerin, genel oranda KDV oranının uygulanmasına rağmen KDV matrahının ÖTV dahil tutar olması dolayısıyla daha az KDV ödedikleri de göz önünde bulundurulmalıdır.

#### **4- SONUÇ**

Engellilerin taşıt alımında ÖTV istisnasından faydalanmasında bir çok farklı durum mevcut olup bu şartları taşımaları halinde engelliler istisnadan faydalanabileceklerdir. Şartların ihlali halinde açıklamalarda da belirtildiği üzere ödenmesi gereken ÖTV’yi beyan edip ödemeleri gerekmektedir. Engellilerin yurt içinde taşıt iktisabı KDV Kanunu’nda istisnalar arasında sayılmamıştır. Fakat ÖTV, KDV matrahına dahil unsurlardan bir tanesidir. Çalışmamızda belirtildiği üzere engellilerin taşıt alımında istisnadan yararlanması halinde ÖTV, KDV matrahına dahil olmayacaktır. Çünkü istisnadan dolayı ÖTV hesaplaması yapılamayacaktır. Bu da KDV matrahına doğrudan etki edecektir. Fakat Gümrük Vergisinden muaf veya müstesna olan eşyanın ithali kapsamında gerekli şartları taşıyan taşıtlar KDV’den istisna tutulmuştur. Sonuç olarak istisnadan yararlanan engelliler için hem ÖTV hem de KDV anlamında bir avantaj sağlanacaktır.

#### **KAYNAKÇA**

- 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu
- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu
- 4458 sayılı Gümrük Kanunu
- 110 sayılı KDV Genel Tebliği
- 2009/15481 sayılı 4458 Sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Karar
- Danıştayın 11/06/2013 tarih ve 2013/2686 sayılı Kararı
- GENÇYÜREK, L. “Engellilere Taşıt Alımında Sağlanan ÖTV İstisnasında Karşılaşılan Sorunlar” – (Yaklaşım Dergisi Eylül 2005)
- Maliye Bakanlığının 21/04/2014 tarih ve 50426076-135[7-2013/20-84]-57 sayılı Özelgesi
- Maliye Bakanlığının 15/07/2013 tarih ve 29973770-08-OZELGE-001-6 sayılı Özelgesi
- Maliye Bakanlığının 04/10/2013 tarih ve 39044742-ÖTV.7-1651 sayılı Özelgesi
- Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliği
- Özel Tüketim Vergisi Sirküleri/12